

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

ХУКУК
СОЛИКЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ

2005 йил июлдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ҚАРОРИ

«ОБОД ТУРМУШ ЙИЛИ»

ДАВЛАТ ДАСТУРИ ТҮГРИСИДА

(«Ўзбекистон Республикаси қонун хужжатлари түплами», 2013 йил 25 февраль, 8-сон, 99-модда)

2013 йилнинг «Обод турмуш йили» деб эълон қилинганини муносабати билан мамлакатда халқнинг турмуш даражаси ва сифатини ошириш, фаровонлик, тинчлик ва тотувликни таъминлаш вазифаларини амалга оширишга ресурслар ва имкониятларни сафарбар қилиш, давлат, нодавлат ва жамоат ташкилотларини кенг жалб этиш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган чора-тадбирлар комплексини амалга ошириш мақсадида:

1. «Обод турмуш йили» Давлат дастури иловага мувофиқ тасдиқлансан, кўидагилар уни амалга оширишнинг асосий устувор йўналишлари этиб белгилансин:

а) мамлакатда барқарорлик ва хавфсизликни, фуқаролар тотувлигини, миллатларо ва конфесиялараро тотувликни янада мустаҳкамлаш, инсон ҳуқуqlари, эркинлиги ва манфаатлари муҳофазасини таъминлаш;

б) ахоли фаровонлиги ва реал даромадларининг изчил ўсишини таъминлаш, иш билан бандликни ошириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни, фермерликни янада ривожлантириш, ахолини, биринчи навбатда, унинг ижтимоий ночор қатламларини ва кам таъминланган оиласларни давлат томонидан аниқ манзилли муҳофаза қилиш ва уларга ижтимоий ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш;

в) ахоли саломатлигини муҳофаза қилиш тизимини такомиллаштириш, соғлиқни сақлаш муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, уларни замонавий ташхис ва даволаш асбоб-ускуналари билан жиҳозлаш, касалликлар профилактикасини кенгайтириш ҳамда уларни даволашнинг илгор тиббий технологиялари ва методларини жорий этиш, пировард натижада – одамларнинг, айниқса болалар ва оналарнинг соғлигини мустаҳкамлаш;

г) жисмоний ва маънавий соғлом, уйғун камол топган ўсиб келаётган авлодни, профессионал, замонавий даражада тайёрланган кадрларни тарбиялаш борасида олиб борилаётган ишларнинг самарадорлигини ҳар томонлама ошириш, таълим савиасини янада такомиллаштириш ва сифатини юксалтириш, таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш;

д) халқнинг турмуш даражаси

ва сифатини янада ошириш, муносабати билан мамлакатда халқнинг турмуш даражаси ва сифатини ошириш, фаровонлик, тинчлик ва тотувликни таъминлаш вазифаларини амалга оширишга ресурслар ва имкониятларни сафарбар қилиш, давлат, нодавлат ва жамоат ташкилотларини кенг жалб этиш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган чора-тадбирлар комплексини амалга ошириш мақсадида:

е) маҳалла институтини ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини янада тасомиллаштириш, уларнинг ҳуқуqlари ва ваколатларини кенгайтириш, жойларда иктиносидий ва ижтимоий ривожлантириш, ёш ва эҳтиёжманд оиласларни ижтимоий қўллаб-кувватлаш ва уларга ёрдам беришни яхшилаш, маҳаллалар ва ўй-жой мавзеларининг ташки қиёфасини сифат жиҳатидан яхшилаш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш вазифаларини ҳал этишда уларнинг роли ва аҳамиятини ошириш;

ж) оиласларни янада мустаҳкамлаш, аёлларнинг оила ва жамиятдаги роли ва мақомини ошириш, уларнинг ижтимоий фаоллигини кучайтириш, иш билан бандлигини таъминлаш ҳамда аёлларнинг иқтисодиётнинг турли тармоқлари ва соҳаларидағи фаолиятини муносаби рағбатлантириш, уларнинг ўз иқтидорини намоён қилиши ва ўй-рўзгордаги ишларни енгиллаштириш учун қулав ижтимоий-маший шароитлар яратиш чора-тадбирларини амалга ошириш.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 13-декабрдаги Ф-3940-сон фармийшига мувофиқ тузилган Республика комиссияси «Обод турмуш йили» Давлат дастурининг бажарилишини ташкил этиш ва мониторингни олиб бориш вазифаси юклансин.

3. «Обод турмуш йили» Давлат дастурини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича Республика комиссияси (Ш.М.Мирзиёев) кўидагиларни таъминласин:

б) бир ҳафта муддатда – Корақалпогистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри, туманлар ва шахарларда Корақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг Раиси ва тегишли ҳудудларнинг ҳокимлари бошчилигида Давлат дастуруни амалга ошириш бўйича тегишли комиссиялар тузиш, уларга Дастурда назарда тутилган тадбирлар

нинг сўзсиз, тўлиқ кўламда ва ўз вақтида амалга оширилиши юзасидан шахсий масъулиятни юклаш;

икки ҳафта муддатда – вазирликлар, идоралар, ҳўжалик бирлашмалари, нодавлат нотижорат ташкилотлари, Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларни томонидан ҳар бир вазирлик ва идора, ҳудуд, шаҳар, туман ва ахоли пункти бўйича «Обод турмуш йили» худудий ҳамда тармоқ дастурларини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш;

давлат ва ҳўжалик бошқаруви Республика органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ва бошқа ташкилотлар даражасида тасдиқланган Давлат дастурига киритилган йўналишлар ва тадбирларни тўлиқ ва ўз вақтида бажариш ишларини мувофиқлаштириш, уларнинг амалга оширилиши юзасидан тизимли назорат ўрнатиш;

ҳар чорак якунлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонига тасдиқланган «Обод турмуш йили» Давлат дастури тадбирларининг бажарилиши тўғрисида ахборот тақдим этиш.

4. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги, оммавий ахборот воситалари:

«Обод турмуш йили» Давлат дастурининг мақсади ва вазифаларини, уни амалга оширишнинг асосий йўналишлари ва чора-тадбирларини ахоли ўртасида мунтазам, тизимли ва кенг ёритилишини;

кенг жамоатчиликнинг Давлат дастури бажарилиши тўғрисида доимий хабардор бўлишини, давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг, нодавлат нотижорат ташкилотларининг Давлат дастурида назарда тутилган тадбирларни амалга оширидаги аниқ ҳиссаси ёртилишини таъминласинлар.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш.М.Мирзиёев зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти
И.КАРИМОВ.**

Тошкент ш.,
2013 йил 14 февраль
ПҚ-1920-сон.

Конунчиликдаги янгиликлар

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

Тақдим этилаётган хужжатларнинг тўлиқ матни билан www.norma.uz сайтида танишиб чиқишингиз мумкин.

МАҲАЛЛИЙ МАҲСУЛОТЛАРНИ ХАРИД ҚИЛИНГ

www.norma.uz

Президентнинг 29.01.2013 йилдаги ПҚ-1913-сон қарори билан ноқонуний олиб кирилган ва қалбакилаштирилган товарларни сотишка барҳам бериш мақсадида Ўзбекистонга товарлар импортини тартибга солиш билан боғлиқ комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқилди. Ҳужжат билан импорт бўйича олиб кирилаётган истеъмол товарлари рўйхати ва номенклатурасини танқидий кўриб чиқиб, маҳаллий товарларни ишлаб чиқариш кўламларини кенгайтириш муносабати билан уларни олиб кириш ҳажмини кескин қисқартиш бўйича 1 марта гача Ҳукumatга таклифлар киритиш назарда тутилган. ДБК, ДСК ҳамда бошқа идораларга маҳсус назорат идентификация белгилари қўйилган товарлар рўйхатини кўшимча равишда кенгайтириш бўйича таклифлар киритиш топширилди.

Тадбиркорлар шунга ҳам эътибор беришлари керакки, 2013 йил 1 июлдан бошлаб республикага олиб кириладиган озиқ-овқат товарлари, шахсий гигиена буюмлари ва бошқа истеъмол товарларида уларни ишлаб чиқарувчи корхоналар томонидан қўйилган давлат тилидаги товар маркировкаси бўлиши шарт.

2013 йил 1 марта гача саноат ярмаркаси ва Кооперация биржаси, шунингдек худудий ва тармоқ саноат ярмаркаларини ўтказиш доирасида мамлакатимизда ишлаб чиқарилган истеъмол товарлари ярмаркаларини ташкил этиш тўғрисидаги таклиф қабул килинди. Улар доирасида истеъмол товарларини харид қилиш қўшимча тендер савдоларини ўтказмасдан тўғридан-тўғри шартномалар асосида амалга оширилади.

Қарорда мамлакатимизнинг истеъмол товарлари ишлаб чиқарувчи ишлаб чиқариш корхоналарида ISO-9001 стандартларига мувофиқ сифатни бошқариш тизимларини жорий этиш графикларни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш учун 2013 йил 1 марта гача Вазирлар Маҳкамасига киритиш кўрсатилган.

САМОЛЁТДА ЮРИШ-ТУРИШ ҚОИДАЛАРИ

Парвозлар хавфсизлигини назорат қилиш инспекцияси бошливининг буйруғи (АВ томонидан 29.01.2013 йилда 2416-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Йўловчининг ҳаво кемаси ичидаги юриш-туриш қоидалари тасдиқланди.

Улар билан, хусусан, ҳаво кемаси ичидаги йўловчилар унинг командиригининг ёки экипаж аъзосининг ҳаво кемаси командири номидан берган парвоз ва йўловчилар хавфсизлигини, мол-мулк бут сақланишини, ташиш шартномасини ижро этиш билан боғлиқ хизматлар кўрсатиш тартиби ва имкониятини таъминлашга доир фармойишларини бажаришга мажбур эканлиги белгиланган.

Қоидаларда йўловчиларнинг учиш талонига (авиачиптага) мувофиқ жойлашишлари, тегиши табло ёкилиши билан хавфсизлик камарини тақишилари ва у ўчмагунча ечмасликлари шартлиги белгиланган. Олиб ўтилаётган юкларни салоннинг маҳсус ажратилган жойларига жойлаштириш лозим.

Ўз навбатида авиайўловчилар экипаж аъзоларидан ташиш шартномаси шартларида белгиланган хизматларнинг кўрсатилишини талаб қилишга, жамоат тартибини бузаётган, бошқа шахсларни безовта қилаётган, уларнинг мол-мулкига ёки соғлигига таҳдид, туғдираётган йўловчига таъсир кўрсатиш талаби билан мурожаат қилишга ҳақлидирлар.

Ҳаво кемаси ичидаги юриш-туриш қоидалари йўловчи томонидан парвоз хавфсизлигига таҳдид туғди-

з-бетда

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

1-бетда радиған ёхуд шахсларнинг ҳәтига ёки соғлиғига ва мол-мулкига таҳдид туғдирадиган тарзда бузилса, у билан тузилган ташиш шартномаси ташувчи томонидан ташиш йўналишининг исталган манзилида бекор қилиниши мумкин.

Маъмурй жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 117-моддасига мувофиқ ҳаво кемасида юриш-туриш қоидаларини бузиш жарима билан жазоланади. Чунончи, кема командири фармойишларини бажармаслик учун ЭКИҲнинг 5 бараваридан 10 бараваригача миқдорда; ҳаво кемаси бортида туриб фотосуратга, кинога, видеога олиш, шунингдек радиоалоқа во-ситаларидан фойдаланиш қоидаларини бузиш фото-киноплёнка ёки видеокасеталар мусодара қилиниб, ЭКИҲнинг 3 бараваридан 5 бараваригача миқдорда жарима солишига сабаб бўлади.

ДАСТЛАБ ДЕКЛАРАЦИЯЛАБ, ҲАҚИНИ ТЎЛАНГ

Давлат божхона кўмитасининг қарори (АВ томонидан 30.01.2013 йилда 2418-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Товарлар Ўзбекистон Республикаси божхона худудига амалда олиб келиниши пайтигача божхона органларига дастлабки божхона декларациясини тақдим этиш тартиби тўғрисида низом тасдиқланди.

Чунончи, дастлабки божхона декларацияси (кейинги ўринларда – ДБД деб юритилади) чет эл товарлари амалда олиб келиниши пайтигача расмийлаштирилиб, кейинчалик улар эркин муюмалага чиқариш режимига жойлаштирилади. У кўйидаги товарларга кўлланмайди:

Ўзбекистон Республикаси худудига импорт қилиниши тақиқланган;

лицензиялар бўйича импорт қилинадиган;

ваколатли органларнинг рухсатномаси талаб қилинадиган (мувофиқлик, гигиена, ветеринария сертификатлари ва импорт карантин рухсатномаси бундан мустасно).

Товарларнинг дастлабки божхона

расмийлаштируви божхона постида 2 босқичда амалга оширилади.

Биринчи босқичда ҳужжатларнинг декларант томонидан тасдиқланган нусхалари ҳамда ушбу ҳужжатлардаги маълумотларнинг электрон кўриниши тақдим этилган ҳолда (ҳужжатлар «Товарларни электрон декларациялаш» автоматлаштирилган ахборот тизими орқали электрон рақами имзо билан тасдиқланган ҳолда электрон кўринища ҳам тақдим этилиши мумкин) ДБД божхона юк декларацияси бланкларида (ёки электрон БЮД шаклида) расмийлаштирилади ва ДБДда «ПР» ҳарфли белги кўрсатилади. Бунда ДБДда кўрсатилган товарларнинг тўлиқ миқдори учун божхона тўловлари тўланади. Агарда ДБДни рўйхатта олган божхона постига ДБД рўйхатга олинган кундан бошлаб 30 календарь куни давомида товарлар тақдим этилмаса ёки ушбу муддат ичida товарларга нисбатан тақиқ ва чекловлар киритилса, бундай холларда ДБД бекор қилинади.

Иккинчи босқичда келиб тушган товарлар божхона кўригидан ўтказилади. Товарлар божхона кўригига тақдим қилинишидан олдин божхона пости мансабдор шахси ҳужжатлар нусхаларида кўрсатилган маълумотларни асл ҳамда электрон ҳужжатлардаги маълумотлар билан солиширади. Агарда маълумотларда но-мувофиқликлар мавжуд бўлса ёки керакли маълумотлар етишмаса, декларант томонидан ДБДга тегишли ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритилади. Шундан кейин ДБДга тузатиш киритиш (қайта расмийлаштириш) товарларни божхона кўриги амалга оширилгунга қадар божхона пости томонидан бир иш куни мобайнида амалга оширилади. ДБДни бекор қилиш эса Божхона юк декларацияларига тузатиш киритиш, қайта расмийлаштириш ва бекор қилиш тартиби тўғрисидаги низомга (АВ томонидан 24.09.2010 йилда 2143-сон билан рўйхатдан ўтказилган) мувофиқ амалга оширилади. ДБД бекор қилинганда янги БЮД 15 кунлик муддат ичida тақдим этилиши шарт. Кўрикдан ўтказиш пайтида декларант талаб қилинаётган сертификатлар ва товарларга доир рухсатномаларни тақдим

этади. Сўнгра ДБДнинг электрон нусхасига божхона кўриги далолатномаси, юкни етказиб бериш назорат китобчasi рақамлари, саналари ва товарлар келтирилган сана ҳақидаги маълумотлар киритилади, «ПР» белгиси «ИМ» белгиси билан алмаштирилади.

СОЛИҚ МАСЛАХАТЧИСИ УЧУН СТАНДАРТ

Молия вазирининг бўйруғи (АВ томонидан 6.02.2013 йилда 2425-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Солик маслаҳати миллий стандарти (3-сонли СММС) «Давлат солик хизмати органлари томонидан солик текширувлари ўтказиш вақтида солик маслаҳати бўйича хизматлар кўрсатиш тартиби» тасдиқланди. Мазкур стандарт бир марталик (бирйўла) хизматни кўрсатиш шартномалари бўйича солик маслаҳатчилари ташкилоти томонидан кўрсатиладиган хизматларга татбик этилмайди. Бироқ унинг талаблари барча солик маслаҳатчилари ташкилотлари томонидан кўлланилиши мажбурийдир.

Солик текширувлари ўтказиш вақтида солик маслаҳати бўйича хизматлар шартнома асосида кўрсатилади ва кўйидагиларни ўз ичига олади:

текширув вақтида вужудга келаётган аниқ кўрсатилган саволлар бўйича хулоса бериш, ушбу саволлар бўйича мижознинг (ишонч билдирувчининг) давлат солик хизмати органлари олдидаги нуқтаи назарини тасдиқловчи ҳужжатларни (исботларни) тақдим этиш юзасидан тавсиялар ишлаб чиқиш;

солик текшируви доирасида амалга ошираётган ҳаракатларни кузатиб бориш (солик тўловчининг ҳудуди ва жойларини кўздан кечириш, мол-мulkини инвентаризация қилиш, ҳужжатлар ва предметларни олиб қўйиш ва бошқалар) ҳамда ўтказилаётган ҳаракатлар қонунийлиги тўғрисида мижозга (ишонч билдирувчига) хулоса тақдим этиш;

солик текшируви натижаларини (солик текшируви далолатномасини) муҳокама қилишда давлат солик хизмати органларининг мансабдор шахслари олдида

мижознинг (ишонч билдирувчининг) манфаатларни ифода этиш.

3-сонли СММС солик маслаҳатчилари ва уларнинг ташкилотлари солик текшируvida қатнашишига доир бошқа масалаларни ҳам тартибга солади.

ҲИСОБРАҚАМ ОЧМАГАНЛИГИ УЧУН БАНККА 2,7-5,4 МЛН СҮМ ЖАРИМА СОЛИНАДИ

Марказий банк бошқарувининг қарори (АВ томонидан 8.02.2011 йилда 1044-2-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан тижорат банкларига жазо жарималарининг миқдорлари камайтирилди.

Эндилика барча зарур ҳужжатлар тақдим этилганидан кейин банклар ҳисобрақамлар очишни асоссиз равишда ке-чикиргандида ёки уни очишни рад этганди, шунингдек бунда ортиқча ҳужжатлар сўраганда банкка нисбатан унинг устав капитали энг кам миқдорининг 0,02%ига (илгари у 0,05%ни ташкил этарди) тенг миқдорда жарима кўлланади. Мижозларнинг ҳисобрақамларига маблағларни ўтказиш ва уларни ҳисобдан чиқариш тартибини бузганда банк энг кам устав фондининг 0,01% (илгари 0,1%ни эди) миқдорида жаримага тортилади. Шуни ҳисобга олиш лозимки, тижорат банклари учун устав фондининг энг кам миқдори сўм экви-лентида 10 млн евро, хусусий банклар учун эса 5 млн евро этиб белгиланган.

Тижорат банкларининг ўзлари йўл кўйган қонунбузарликларга доир даъволар ва чиқарилган суд қарорлари ҳақидаги ахборотни Марказий банкка ҳар ойда мажбурий тақдим этиши талаби бекор қилинди.

Ушбу ўзгартиришлар ҳисобрақамлар очиш, мижозлар ҳисобрақамларидан маблағларни ўтказиш ва кўчириш, меҳнатга ҳақ тўлаш ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа эҳтиёжлар учун нақд пул бериш бўйича белгиланган талабларни бузганлик учун тижорат банкларига жазо жарималарини кўллаш тартиби тўғрисидаги низомга (АВ томонидан 30.06.2001 йилда 1044-сон билан рўйхатдан ўтказилган) киритилди.

Тақдим этилган ҳужжатларга
қисқача шарҳларни эксперт-
юристларимиз Елена ЕРМОХИНА,
Римма СОЛОДОВНИКОВА ва
Сардор ЖУМАШОВ тайёрладилар.

МДҲ ВА БОЛТИҚБҮЙИ МАМЛАКАТЛАРИ ВАЛЮТАЛАРИННИГ АҚШ ДОЛЛАРИ, ЕВРО ВА РОССИЯ РУБЛИГА НИСБАТАН КУРСЛАРИ

Мамлакат	Сана	АҚШ доллари		Евро		Россия рубли	
		бирлиги	курси	бирлиги	курси	бирлиги	курси
Озарбайжон	25.02.2013	1	0,7847	1	1,0351	1	0,0258
Арманистон	22.02.2013	1	407,49	1	538,25	1	13,41
Беларусь	25.02.2013	1	8570,00	1	11330,00	1	282,50
Грузия	25.02.2013	1	1,6563	1	2,1871	100	5,4556
Қозогистон	25.02.2013	1	150,23	1	198,87	1	4,95
Қирғизистон	25.02.2013	1	47,6366	1	62,9827	1	1,5691
Латвия	26.02.2013	1	0,532000	1	0,702804	1	0,017500
Литва	25.02.2013	1	2,6135	1	3,4528	1	0,086041
Молдавия	25.02.2013	1	12,1652	1	16,0203	1	0,3999
Россия	23.02.2013	1	30,3596	1	40,1111	–	–
Тоҷикистон	25.02.2013	1	4,7543	1	6,2627	1	0,1577
Украина	25.02.2013	100	799,3000	100	1053,9570	10	2,6328
Эстония	31.12.2010	1	11,7107	1	15,6466	1	0,383246

Манба: www.prime-tass.ru

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СҮМГА НИСБАТАН ҚИЙМАТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2013 йил 26 февралдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қўйдаги қийматини белгилади.*

1 Австралия доллари	2076,00
1 Англия фунт стерлинги	3056,29
1 Дания кронаси	357,28
1 БАА дирҳами	550,37
1 АҚШ доллари	2021,22
1 Миср фунти	300,18
1 Исландия кронаси	15,94
1 Канада доллари	1974,43
1 Хитой юани	324,25

* Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюта-ларни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган

УСТУВОРЛИКЛАР

- ЎзР Президентининг «Обод турмуш йили»
- Давлат дастури тўғрисидағи қарори 1-бет
- ✓ **КОНУНЧИЛИКДАГИ ЯНГИЛИКЛАР**
- Янги ҳужжатларни тақдим этамиз
- Валюталар курси
- ✓ **ҲУЖАЛИК ҲУҚУКИ**
- Менинг хизматим – бозорни ўрганиш

МЕНИНГ ХИЗМАТИМ – БОЗОРНИ ЎРГАНИШ

Масъулияти чекланган жамият (кичик корхона) дори воситалари ва тиббий буюларнинг улгуржи савдоси билан шугулланади. МЧЖ унинг маҳсулотини Ўзбекистон бозорига олиб кириш мақсадида хорижий фармацевтик компания билан шартнома тузди, унинг талаб-қоидаларига куйидагилар киради:

бозорнинг маркетинг тадқиқотларини ўтказиш;

соғлиқни сақлаш соҳасида ишлаб ётган мутахассислар ўртасида сўровлар ўтказиш;

хорижий компаниянинг маҳсулотини сотиш сиёсатини ишлаб чиқиш; реклами-ахборот материалларини (буллетлар ва бошқалар) ишлаб чиқиш, уларда макет оригиналларини ишлаб чиқишга буюртмаларни жойлаштириш ва уларни тайёрлаш, бўлгуси харидорлар ўртасида тарқатиш билан шугулланадиган ташкилотларни танлашни амалга ошириш;

Соғлиқни сақлаш вазирлигига реклама маҳсулоти, шунингдек реклама материалларини келишиб, кейинчалик уларни оммавий ахборот воситаларида (телевидение, радио, босма нашрларда) жойлаштириш;

хорижий фармацевтик компания маҳсулотининг хоссалари тўғрисида хабардор қилиш мақсадида соғлиқни сақлаш ходимлари учун семинарлар ва конференцияларни ташкил этиш ҳамда ўтказиш.

Юқорида кўрсатилган ишни штатдаги маркетологлар ва Соғлиқни сақлаш вазирлигининг фуқаролик-хукукий тусдаги шартномалар асосида жалб этилган айрим етакчи мутахассислари олиб борадилар (ушбу мутахассислар фақат ташкил этилган семинарлар ва конференцияларда маъруза ўқиш учун жалб этиладилар).

МЧЖ хизматлари учун ҳақни хорижий компания ҳар чоракда уларни кўрсатиш натижаларига қараб ЭАВда амалга оширади. Сумма контрактда кўрсатилган ҳисобот даврида бажарилган бутун ҳажм учун белгиланади.

Юқорида кўрсатилган хизматлар МЧЖ ўз кучи билан кўрсатадиган хизматлар тоифасига кирадими ва МЧЖ валюта тушумининг 50%ни мажбурий сотишдан озод қилиш тарзида имтиёздан фойдаланишга ҳақлими?

МЧЖ директори.

– Мазкур ҳолда Эркин алмаштирилардан валютага экспорт қилишда имтиёзлар ва преференцияларни кўллаш мақсадида ўзи ишлаб чиқарган товарларни (ишларни, хизматларни) аниқлаш қоидалари¹ (бундан кейин – Қоидалар) 5-бандининг бешинчи хатбошисига кўра кўйидагилар «ўзи ишлаб чиқарган товарлар» тоифасига киради:

маркетинг тадқиқотларини ўтказиш; сўровлар ўтказиш;

сотиш сиёсатини ишлаб чиқиш; бўлгуси харидорлар ўртасида МЧЖ вакиллари томонидан реклама-ахборот материалларини тарқатиш;

реклама маҳсулотини ва реклама материалларини Соғлиқни сақлаш вазирлигига келишиш;

семинарлар ва конференцияларни ташкил этиш ҳамда ўтказиш.

Рекламанинг макет оригиналларини тайёрлаш ва уларни оммавий ахборот воситалари орқали тарқатиш МЧЖ ўз ишлаб чиқаришининг хизматлари деб ҳисбланимайди, чунки уларни МЧЖ эмас, балки бошқа ташкилотлар унинг буюртмаси бўйича амалга оширадилар.

Солиқ кодекси 22-моддасининг ўз биринчи хатбошиси ва «Ўзбекистон Республикасининг ташки иқтисодий фаолияти тўғрисида»ги Конун (26.05.2000 йилдаги 77-II-сон Конун билан тасдиқланган таҳрирда) 11-моддасининг бешинчи қисмiga кўра хизматларни экспорт қилиш – хизматлар кўрсатиш жойидан қатъи назар ўзбекистоннинг юридик шахси то-

монидан чет давлатнинг юридик шахси учун хизматлар кўрсатиш ҳисбланиди.

Хўжалик юритувчи субъектлар томонидан хорижий валютадаги тушумни мажбурий сотиш тартиби² (бундан кейин – Тартиб) 3-бандининг «е» кичик бандига мувофиқ **кичик корхоналар ўзлари кўрсатган хизматларни экспорт қилишдан тушадиган валюта тушумини мажбурий сотишдан озод қилинадилар.**

На Тартиб, на Қоидалар шартноманинг ягона предмети доирасида бажариладиган айрим ҳаракатларни, ўз кучи билан кўрсатилган хизматлар ҳажмини ва ундаги тушумга тўғри келадиган кисм ҳисоб-китоби қоидаларини белгилаш учун «ажратишга» доир талабларни тартибга солмайди. Шу муносабат билан, фикримизча, МЧЖ ўз кучи билан кўрсатадиган хизматлар устунлиги туфайли, шунингдек «Норматив-хукукий ҳужжатлар тўғрисида»ги Конун³ (24.12.2012 йилдаги ЎРК-342-сон Конун билан тасдиқланган таҳрирда) 24-моддадининг биринчи қисми ва «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Конуннинг⁴ (20.05.2012 йилдаги ЎРК-328-сон Конун билан тасдиқланган таҳрирда) 11-моддасига асосан Тартибининг 3-банди «е» кичик бандига билан белгиланган имтиёзини қўллашни талаб қилишга ҳақлидир.

Артём МОКШИН,
«Norma» эксперт юридик хизматининг раҳбари.

Реклама

«КИЧИК КОРХОНА ЭЛЕКТРОН БУХГАЛТЕРИ»

ўзбек тилидаги қўлланмасини тақдим этамиш

Харид қилиш масалалари бўйича куйидагиларга мурожаат қилинг:

Тошкент ш., Миробод тумани, Таллимаржон кўч. 1/1, 6-кават.
Тел. (998 71) 283-23-74. E-mail: info@norma.uz, web:www.norma.uz

ҲУЖЖАТ ТОПШИРГАНИНГИЗНИ ТАСДИҚЛАШНИ УНУТМАНГ

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 10.08.2012 йилдаги ажрими билан корхонамига қарзни тўлашни 2013 йил 1 январгача кечикириши имконияти берилди. Биз уни суд ижроисига кузатув хатисиз топширидик. Ҳозирда суд ижроиси суд қарорининг бажарилмаганлиги учун жарима солиш билан таҳдид қилиб, унда суднинг ажрими йўклигини рўяқач қиляпти. Унинг талаблари тўғрими?

– «Суд хўжатлари ва бошқа органлар хўжатларини ижро этиш тўғрисида»ги Конуннинг (29.08.2001 йилдаги 258-II-сон) 32-моддасига мувофиқ ижро ҳаракатларини амалга оширишга тўсқинлик қиласидиган обьектив ҳолатлар бўлган тақдирда, суд ижроиси ўз ташаббуси билан ёхуд тарафлардан бирининг аризасига кўра, шунингдек тарафларнинг ҳар бири мустакил тарзда ижрони кечикириш тўғрисидаги ариза билан судга мурожаат қилишга ҳақлидир. Уни олган тақдирда ижро ҳаракатларини олиб боришга суд билан белгиланган муддат мобайнида йўл қўйилмайди.

Суд хўжатлари ва бошқа органларнинг хўжатларини ижро этиш тўғрисидаги қонун хўжатлари суд ажримини бериш шакли ва уни албатта хат билан

топширишни назарда тутмайди. Шу сабабли сиз суд ижроисига суднинг муддатни кечикириш тўғрисидаги ажрими топширилганини исботлашингиз зарур. Ушбу ҳолда суд ижроисининг корхона мансабдор шахси (раҳбари)ни Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 1981-моддасига кўра қарздор томонидан ижро ҳўжати узрли сабабларсиз бажарилмаганлиги учун жавобгарликка тортиш тўғрисидаги талаби асоссиз бўлади.

Тахририятдан. – Келгусида бундай ҳолларда эхтиёткор бўлишни тавсия қиласиз: хатлар, хўжатларни топшираётганда уларнинг олуви чимзо кўйган ва улар топширилган сана кўрсатилган нусхаларини олиб қолинг.

Павел СИЛЬНОВ, адвокат.

Бизнинг жамоат фондимиз болалар учун фойдалари дам олишини ташкил қилиш билан шугулланади. Маблағларни устав мақсадлари ва вазифаларига жалб этиш учун биз тадбирларимиз рекламасини ОАВда чол этамиш. Унга сарфланган маблағлар фонднинг маъмурий ҳаражатларига киритиладими?

Директор.

РЕКЛАМАНИНГ РЕКЛАМАДАН ФАРҚИ БОР

– «Жамоат фондлари тўғрисида»ги Конун (29.08.2003 йилдаги 527-II-сон) 24-моддасининг иккинчи ва учинчи қисмларига кўра фонднинг маъмурий ҳаражатлари фонд томонидан ҳисботов даврида фондни бошқариш учун қилинган барча ҳаражатларни ва биринчи навбатда унинг активларини асраш ҳамда сақлаб туриш учун зарур ҳаражатларни, фонднинг ўз уставида белгиланган мақсад ва вазифаларни амалга ошириш учун рекламага сарфланган ҳаражатларини, шунингдек қонун хўжатларига мувофиқ фонд фаолияти билан боғлиқ ҳаражатларни ва тўловларни ўз ичига олади.

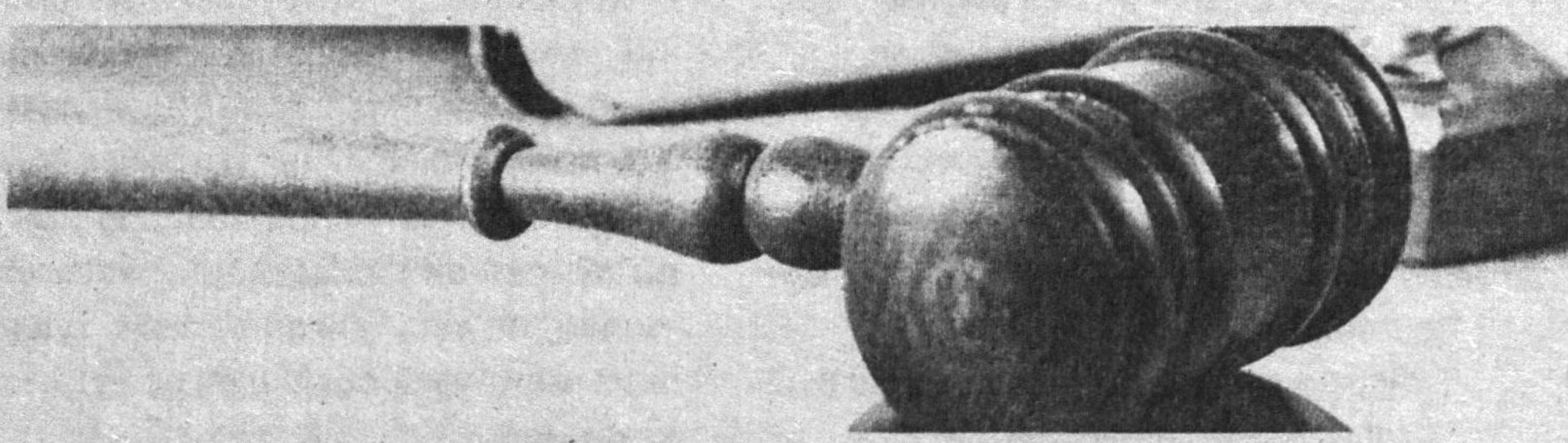
Хар йилги маъмурий ҳаражатлар, шунингдек фонднинг васийлик кенгаши ҳамда тафтиш комиссияси аъзоларига ҳақ тўлаш ҳамда уларнинг ўз вазифаларини бажариш билан боғлиқ ҳаражатларини компенсация қилиш фонд барча ҳаражатлари суммасининг 20 фойзидан ошмаслиги керак. Мазкур чеклов

хомийлик дастурларини амалга оширишда иштирок этадиган шахсларнинг меҳнатига ҳақ тўлашга нисбатан қўлланилмайди.

Шу тариқа, фонднинг активларини асраш ҳамда сақлаб туриш билан, шунингдек уставдаги мақсад ва вазифаларни амалга ошириш учун реклама қилиш билан боғлиқ ҳаражатлар маъмурий ҳаражатлар таркибига киради. Бироқ агар сиз жамоатчиликни ўзингизнинг аниқ лойиҳаларингиз, уларга ташриф буюрувчилар келишини ошириш учун ўтказиладиган тадбирлар ёки ўтказиладиган лойиҳалар тўғрисида жамоатчилик олдида ҳисботов бериш йўли билан ННТ фаолиятининг очиш-очкорлиги принципига риоя этилиши тўғрисида ОАВда хабардор қўлсангиз ва буни молиявий ёрдам жалб этиш учун қилмасангиз, бундай ҳаражатлар тадбирларни ўтказиш ҳаражатларига киритилиши керак ва улар маъмурий ҳаражатлар таркиби га киритилмайди.

**Алексей НИЯЗМЕТОВ,
юрист.**

ХЎЖАПИН СУДИ ЁРДАМ БЕРАДИ...

...ҚАРЗДОРДАН УНДИРИШДА

Ўтган йилнинг февралида биз трикотаж полотносини тайёрлашга шартнома туздик. Харидор бизга олдиндан ҳакни ўтказди. Биз унга маҳсулот етказиб бердик. Бироқ ҳозиргача якуний ҳисоб-китоб қилинмаган. У ўзининг қарзини тан олиб, ўзаро ҳисоб-китоблар солиштирма далолатномасини имзолади. Биздаги маълумотларга қараганда, ҳозир харидор ўзининг мол-мulkини сотишга ҳаракат қилияпти. Биз хўжалик судига мурожаат қилиш учун ҳужжатларни йигяпмиз. Суд томонидан қарор қабул қилинишига қадар қарздорнинг мол-мulkини хатлаш мумкини ва бу қандай қилинади?

Ё.Саминев, фирма раҳбари.

- Ха, бундай имконият Хўжалик процессал кодекси (ХПК)нинг 7-бобида назарда тутилади. Чунончи, хўжалик суди ишда иштирок этувчи шахснинг аризасига кўра даъвони таъминлаш чораларини кўришга ҳақли. Улардан бири жавобгарга тегишли бўлган мол-мulk ёки пул маблагларини хатлаб қўйиш ҳисобланади (ХПК 77-моддаси биринчи қисмининг 1-банди).

Даъвони таъминлашга, агар бундай чораларни кўрмаслик суд ҳужжати ижросини қийинлаштиrsa ёки бажариб бўлмайдиган қиласа, хўжалик суди иш юритишининг исталган босқичида йўл қўйилади. Шуни таъкидлаш лозимки, даъвони таъминлаш тўғрисидаги аризани хўжалик судига даъво аризаси билан бирга бериш мумкин. Бунда, ХПК 122-моддаси биринчи қисмининг 11-бандига

кўра, ишни судда кўришга тайёрлаш пайтида судья даъво аризаси келиб тушган кундан бошлаб 10 кундан кечикирмай даъвони таъминлаш чораларини амалга оширади.

Даъвони таъминлаш тўғрисидаги аризани низони ҳал қиладиган хўжалик суди у келиб тушган кундан кейинги кундан кечикирмай кўриб чиқади (ХПКнинг 76-моддаси). Уни кўриб чиқиш натижалари бўйича ажрим чиқарилади.

Даъвони таъминлаш тўғрисидаги ажрим хўжалик суди қарорларини ижро этиш учун белгиланган тартиба дарҳол ижро этилади. Суднинг даъвони таъминлаш тўғрисидаги ажримиин олгач, сиз қарздор рўйхатдан ўтказилган жойдаги Суд қарорларини ижро этиш департаментининг суд ижрочилари бўлимига мурожаат қилинингиз керак.

...ЎЗ МУЛКИНИ ҚАЙТАРИБ ОЛИШДА

З ийл аввал хўжалик суди бизнинг МЧЖдан етказиб бериш шартномаси бўйича қарзни ундириш тўғрисида қарор қабул қилди. Уни қабул қилиш учун шартномага қўшимча битим асос бўлди, у билан етказиб бериш қиймати кўпайтирилган. Кўпайтирилган қийматни биз тўламадик. 2012 йил декабрида апелляция инстанцияси ушбу қўшимча битимни ҳақиқий эмас деб топди. Айтуб берсангиз, бундан кейин нима қилишимиз керак. Уч йил ўтгандан кейин суднинг қарор устидан шикоят қиласа бўладими?

Д.Камолов, Б.Файзуллин, Г.Мисрапян.

- Сизга ушбу қарорни қабул қилган хўжалик судига қонуний кучга кирган қарорни янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўриб чиқиш тўғрисида ариза (бундан кейин – ариза) билан мурожаат қилишни тавсия этамиз. Ушбу ҳуқук сизда Хўжалик процессуал кодекси (ХПК) 204-моддаси иккинчи қисмининг 1-бандига асосан юзага келади. Сиз келтирган вазиятда етказиб бериш шартномасига қўшимча битимни ҳақиқий эмас деб топиш аризачига маълум бўлмаган ва маълум бўлиши мумкин бўлмаган, иш учун муҳим ҳолат ҳисобланади.

Аризани тайёрлаш ва бериш чоғида бир қатор талабларни ҳисобга олиш керак. У хўжалик судига факат ХПКнинг 34-моддасида кўрсатилган ишда иштирок этувчи шахслар томонидан берилиши мумкин. Ариза хўжалик судига қарорни қайта кўриб чиқиш учун асос бўлиб хизмат қиладиган ҳолатлар очилган кундан бошлаб бир ойдан кечикирмай берилади. Уларнинг очилган куни бўлиб ўз мазмунига кўра қарор асосланган мазмунга қарама-қарши бўлган суднинг қарори қонуний кучга кирган кун; ёки аризачига суднинг қарори қонуний кучга кирганлиги маълум бўлган ёки маълум бўлиши мумкин бўлган кун ҳисобланади. Аризага унинг ва илова қилинган

ҳужжатларнинг нусхалари ишда иштирик таъётган бошқа шахсларга юборилганигини тасдиқловчи ҳужжатлар илова қилинади. Уни берганлик учун факат почта харажатлари тўланади (ОХС Пленумининг 25.07.2003 йилдаги 111-сон қарори). Очилиши билан қарор қайта кўриб чиқиладиган ҳолатлар мухим, яны қарор қабул қилаётганда хўжалик судининг ҳусусиятларига таъсир қила оладиган бўлиши керак.

ХПКнинг 207-моддасига мувофиқ хўжалик суди аризани у келиб тушган кундан бошлаб бир ой ичиди кўради. Аризани кўриб, у аризани қаноатлантиради ёки қаноатлантириши рад этиб, бу ҳақда ажрим чиқаради (ХПКнинг 208-моддаси). Аризани қаноатлантириш тўғрисидаги ажрим устидан шикоят қилинмайди ва у дарҳол қонуний кучга киради. Аризани рад этиш тўғрисидаги ажрим устидан умумий асосларда апелляция ёки кассация инстанцияларига шикоят қилиш мумкин.

Шуни эътиборда тутиш лозимки, ишингиз бўйича қарор бекор қилинган тақдирда у хўжалик суди томонидан биринчи инстанция учун белгиланган қоидалар бўйича кўриб чиқилади.

Павел СИЛЬНОВ, адвокат.

...ДАВЛАТ БОЖИНИ ТЎЛАШНИ КЕЧИКТИРИШДА

Тадбиркорлик фаолияти хўжалик юритувчи субъектларнинг ўзаро ва давлат органлари билан яқиндан ҳамкорлик қилишларини тақозо этади. Ўзаро ҳамкорлик пайтида низолар ва ихтилофлар юз бериши мұқаррар, зеро тарафларнинг қарашлари, тушунча ва манфаатлари муйян ҳолларда фарқланади. Кўп вазиятлар музокаралар йўли билан ҳал қилинади.

Бироқ мазкур низоларни ҳал қилиш мумкин бўлмаган тақдирда хўжалик судига мурожаат қилиш зарурати тутилади. Аммо, афсуски, кўпгина тадбиркорлик субъектлари ушбу имкониятдан ўзларининг бузилган ҳуқук ва манфаатларини тиклаш учун фойдаланмайдилар. Бунинг бир нечта сабаби ҳам бор.

Биринчидан, кўп субъектлар, аввало кичик ва хусусий бизнес вакиллари штатда юристга эга эмаслар. Шу боис уларнинг шартномалари тузилгунга қадар амалдаги қонун ҳужжатларига муовфикалиги текширилмайди ва судга мурожаат қилиш зарурати туғилганда бу ҳол адвокат (юрист) хизматларига қўшимча ҳаражатлар килиши талаб этади.

Иккинчидан, давлат божи ва бошқа суд чиқимларини тўлаш зарурати. Баъзан ҳаражатларнинг умумий суммаси (адвокатнинг хизматлари + суд ҳаражатлари) даъвонинг ўз қийматидан ошиб кетади ва, албатта, судга мурожаат қилиш зарурлиги борасида иккиленишлар юзага келади.

Иккисининг ўзаро давлат божи чиқимларга бўлиб тўлашади. Солик кодексининг 330-моддасига кўра куйидагилар давлат божини тўлашдан озод қилинган:

қишлоқ хўжалиги товарлари ишлаб чиқарувчilar – тайёrlов ва хизмат кўрсатувчи ташкилотлар шартнома мажбуриятларини бажармаганилиги билан боғлиқ даъвалор бўйича;

тадбиркорлик субъектлари – тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш билан боғлиқ ҳуқуқлари ва қонун манфаатларини бузадиган давлат органлари ҳамда бошқа органларнинг қарорлари, улар мансабдор шахсларининг ҳаражатлари (ҳаракатсизлиги) устидан судга мурожаат қилганда;

аризачи ва жавобгар – қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда молия-хўжалик фаолиятини амалга ошириштаган ва (ёки) ўз устав фондини (устав капиталини) шакллантирган кор-

салан, суд томонидан қарор қабул қилингунгача) озод қилинишини билдиради. Айтиш мумкини, муддатни кечикириши – суд томонидан белгиланган пайтагча уни тўлашдан вактинга озод қилишидир, мазкур пайт келгач, тараф суд белгилаган давлат божи миқдорини иш якунига боғлиқ ҳолда тўлаш мажбуриятини олади.

Бўлиб-бўлиб тўлашда давлат божи қисмларга бўлиб тўлашади.

Хоналарни тугатишга доир ишлар бўйича;

ундирувчи – қонунда назарда тутилган тақдирда, қарздорни ёки унинг мол-мulkини қидириш бўйича ҳаражатларнинг ўрнини қарздор томонидан қоплаш тўғрисидаги даъвалор юзасидан;

юридик ва жисмоний шахслар – суд ижрочисининг ҳаражатлари (ҳаракатсизлиги) устидан шикоятлари бўйича.

Бундан ташқари, қарорни янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўриб чиқиш тўғрисидаги, даъвони таъминлаш тўғрисидаги, суд ҳужжатини ижро этиш усули ва тартибини ўзgartариши тўғрисидаги, қўшимча қарор тўғрисидаги, қарори тушунтириш тўғрисидаги, қарор ижросини кечикириши ва бўлиб-бўлиб бажариш тўғрисидаги, ижро ва рақасини ижрога тиклаш тўғрисидаги аризалар ҳамда шу каби аризалар учун божи тўлашдан озод қилинганда. Шунингдек хўжалик судининг ишни аризасига кўра унинг мулкий аҳволига қараб, давлат божини тўлашни кечикиришга ёки бўлиб-бўлиб тўлаш учун руҳсат бернишади.

Бундай имкониятга эга бўлиш учун даъвогар хўжалик судига давлат божи тўлашни кечикириш, бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилиши сўралган асослар келтирилиб, зарур ҳужжатлар илова қилиниши керак.

Илтимоснома даъво аризасига ёки шикоятда, шунингдек унга алоҳида илова қилинадиган аризада баён этилиши мумкин. Даъво аризасисиз (шикоятсиз) берилган илтимосномани суд кўриб чиқмайди.

Унга илова қилинадиган ҳужжатлар аризачининг мулкий аҳволи унга даъво (шикоят) бериси тўхтатиши тўғрисидаги, даъвони таъминлашга доир чоралар кўрилиши тўғрисидаги, жиноят ишини қўзғатиш, маъмурий жавобгарликка тортиш тўғрисидаги ва ҳоказо хусусий ажримлар учун божи тўлашдан озод қилинадиганда.

Давлат божи тўлашни кечикириш ёки бўлиб-бўлиб тўлаш имкониятини берилганда, шикоятларни ҳам олдиндан давлат божини тўлашни кечикиришга арбасида белгилайдиган ҳужжатлар бўлиб ҳисобланади;

ҳисоб-китоб ва бошқа ҳисобвақаclarни солик органи томонидан тасдиқланган рўйхати, улар очилган банкларнинг номлари ва

манзиллари (шу жумладан юридик шахс филиаллари ва ваколатхоналарининг ҳисобвақаclar); давлат божи тўлашни учун зарур бўлган пул суммаларининг уларда йўқлиги, шунингдек ҳисобвақа (ҳисобвақaclar) эгасининг ижро вақаclarни таъсирлайдиган ажрим чиқаради. Аризани қаноатлантириши рад этиб, бу ҳақда ажрим чиқаради (ХПКнинг 208-моддаси). Аризани қаноатлантириш тўғрисидаги ажрим устидан умумий асосларда апелляция ёки кассация инстанцияларига шикоят қилиш мумкин.

Давлат божи тўлашни кечикириш имконияти шунингдек баязи бир амалдаги ҳуқуқий ҳужжатларда назарда тутилган. Чунончи, Президентнинг «Хусусий тадбиркорликда ташабbus кўрсатиш ва уни рағбатлантириш тўғрисида» ги Фармони (5.01.1995 йилдаги ПФ-1030-сон) билан хўжалик судларига хусусий корхона эгаларидан божи ҳақини олдиндан тўлattyрмай даъво аризаларини қабул қилишга руҳсат берилган, кейинчалик унинг ҳақи суд қарори чиқарилгандан сўнг сўзсиз ундириб олиниади. Бунда шуни эътиборга олиш лозимки, бу ҳолда суд ҳужжатларига апелляция ва кассация шикоятлари ҳам олдиндан давлат божини тўлattyрмасдан қабул қилинади.

Шу тариқа, Президентнинг Фармони билан хусусий тадбиркорларга, уларнинг имкониятлари иктисадий нуқтадан назардан чекламасдан, бузилган ҳуқуқ ва манфаатларини хўжалик судларидан ҳимоя қилиш учун зарур шарт-шароитлар яратилган. Уларга хўжалик судига мурожаат қилиш учун имтиёзларнинг берилиши корхоналар фаолиятининг ривожланиши ва барқарорлигини таъминлашга хизмат қиласи.

Алишер УБАЙДУЛЛАЕВ,
«VICTORY YURCONSALT»
МЧЖ юрисконсульты.

ХОДИМ ОРАМИЗДАН КЕТСА...

Ходим вафот этгандаги ташкилот мархум билан меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисида бўйруқ чиқариши керакми ва олинмаган иш ҳақи ҳамда унинг меҳнат дафтарчасини кимга бериш лозим?

— Меҳнат шартномасини ходимнинг вафоти муносабати билан бекор қилиш (Меҳнат кодекси (МК) 106-моддасининг 5-банди) раҳбарнинг тегишили бўйруғи билан амалга оширилади, унда МКнинг тегишили банди ва моддаси кўрсатилган ҳолда бекор қилишнинг асоси кўрсатилади. Унинг нусхаси мархумнинг яқин қариндошларига тилхат олган ҳолда топширилади.

Ходимнинг вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига, шунингдек меҳнатга қобилиятсизлиги туфайли вафот этгандаги шахснинг қарамоғида бўлган шахсларга берилади.

Вафот этгандаги ташкилот мархумнинг меҳнат дафтарчаси унинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади.

Унинг «Иши тўғрисидаги маълумотлар» бўлимида ёзувнинг тартиби рақами ва санаси кўрсатилгандан сўнг 3-устунга «Меҳнат муносабатлари бекор қилинди» деб ёзилиб, 4-устунда эса бўйруқнинг санаси ва тартиби кўни мўни кўрсатилади. Ушбу ёзув белгиланган тартибда тасдиқланади¹.

Меъёрий ҳужжатларда мархум оиласининг аниқ қайси аъзосига ходим вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади. Ходимнинг вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади.

Ходимнинг вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади.

«Меҳнат дафтарчаларини юритиш тартиби тўғрисидаги йўрикноманинг (Меҳнат вазирлиги ва Ихтимоий таъминот вазирлиги томонидан тасдиқланган, АВ томонидан 29.01.1998 йилда 402-сон билан рўйхатдан ўтказилган).² Дафн этишига нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга³ кўра бюджетдан ташкири Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари юридик шахсларнинг талабномалари бўйича дафн этишига нафақа тўловларини молиялаштирадилар.

Ходимнинг вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади.

**Ленара ХИКМАТОВА,
юрист.**

¹Дафн этишига нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низом (ВМнинг 14.06.2011 йилдаги 174-сон қарори билан тасдиқланган).

²МВ, ДСҚ ва МБ бошқарувининг АВ томонидан 9.09.2011 йилда 2262-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган.

³МВ, ДСҚ ва МБ бошқарувининг АВ томонидан 9.09.2011 йилда 2262-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган.

ЮРИСКОНСУЛЬТ УЧУН РЕГЛАМЕНТЛАР

Мен Ўзбекистон фуқаросиман, 2006 йилда ваколатхонаси республикамиз ҳудудида жойлашган Москва давлат сервис университетини тугалладим. Бироқ дипломнинг эквивалентлигини белгилаш таомилини ўтмаганман. 6 ойдан бўён Чирчик шаҳрида жойлашган, ўз устав фондида давлат улуши бўлмаган хусусий микрокредит ташкилотида юрисконсульт ёрдамчиси бўлиб ишлайман. Яқинда менга юрисконсульт лавозимини эгаллашни таклиф қилишди. Бироқ Россия дипломи туфайли раҳбариятда иккиланиш пайдо бўлди. Ностроификация таомилидан ўтмаган Россия дипломига эга бўлган мутахассис хусусий микрокредит ташкилотида юрисконсульт лавозимини эгаллаши қонунийми? Юрисконсульт ишини қандай меъёрий-хукуқий ҳужжатлар тартибига солади?

— Агар хусусий микрокредит ташкилотининг ички меҳнат тартиботларида бошқача қоидалар назарда тутилмаган бўлса, сиз у жойда юрисконсульт лавозимида ишлаш хукуқига эга сиз.

Эътиборингизни шунга қаратмоқчимизки, Ўзбекистон Республикасида хорижий мамлакатларда олинган маълумот тўғрисидаги дипломнинг эквивалент эканлигини белгилаш ёки унинг ностроификациясини ўтказиш давлат органлари ва ташкилот-

ларига, Президент ва Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари билан ташкил этилган ҳўжалик бошқаруви органларига, шунингдек устав капиталидаги давлат улуши 50%дан ортиқ бўлган ташкилотларга ишга кириш ҳолларида мажбурий таомил ҳисобланади.

Бошқа ташкилотлар учун ишга кабул килишда маълумот даражасига қўйиладиган бу талаб тавсия тусига эга (ВМнинг 20.08.2010 йилдаги «Хизматчиликнинг асосий лавозимлари ва ишчилар кас-

блари классификаторини тасдиқлаш тўғрисида» 181-сон қарори 2-банди).

Юридик хизматлар фаолиятини Вазирлар Маҳкамасининг 24.08.2007 йилдаги 182-сон қарори билан тасдиқланган давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг юридик хизмати тўғрисидаги ҳамда Ҳўжалик бошқаруви органлари, давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотларининг юридик хизмати тўғрисидаги низомлар тар-

тибга солади. Ушбу ҳужжатлар давлат ва ҳўжалик бошқаруви, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотларининг юридик хизматлари га қўйиладиган талабларни, уларнинг хукуқлари, мажбуриятлари ва жавобгарлигини белгилайди.

Бошқа ҳўжалик юритувчи субъектлар учун ушбу низомлар тавсиявий хусусиятга эгадир.

Абдусалом РИСҚУЛЛАЕВ,
эксперт-юристимиз.

Реклама

“AMIR-AUDIT” МЧЖ
Судиторлик ташкилоти
28.03.2008 йилдаги 006-42-сон лицензија.
Ўз Айнинг 12.01.2005 йилдаги 991-сон гувоҳномаси.

Ўзбекистон
Республикасидаги
барча ҳўжалик юритувчи
субъектларда аудиторлик
текширувлари ўтказади

Малака сертификатли
аудиторларни ишга кабул
қилимиз

Бухгалтерия ҳисоботи ва баланс тузиш
Тел.: (+99899) 187-04-68, (+99894) 644-62-23,
296-55-78; факс (8371) 296-52-15

Эълонлар

ЮРИДИК ХИЗМАТЛАР
Кўчмас мулк бўйича юрист маслаҳатлари. Кадастр*. Тел. 346-16-89.

ADVOKAT ELITE. Судларда вакиллик қилиш. Корхоналар, ваколатхоналарни рўйхатдан ўтказиш, қайта ташкил этиш, тугатиши ва уларга юридик хизмат кўрсатиш*. Тел.: 281-52-39, 346-16-89.

АУДИТОРИК ХИЗМАТЛАР
Аудиторлик, бухгалтерия хизматлари*. Тел. (+998 90) 370-63-06.

БАХОЛАШ ХИЗМАТЛАРИ
Асосий фондлар, кўчмас мулк, автотранспорт, бизнес-режаларни қайта баҳолаш*. Тел.: (+99898) 365-33-50, (+99871) 245-75-47.

ХИЗМАТЛАР
Лойиҳа-смета ҳўжатларини тайёрлаймиз*. Тел. (+998 91) 162-60-17.

Ташкилотлар учун компьютер ва майший техникини хисобдан чиқариши учун ҳужжатларни тайёрлаш. Тўлов исталган шаклда. Тел.: 233-74-95, 233-17-56, 236-76-46.

Сизга матбуотда реклама ва torg.uz да бонуслар керакми? Накд пул. Пул ўтказиш. Терминал. Тел.: 232-16-95, 909-35-36.

*Хизматлар лицензияланган. Товар сертификатланган.

Ходим вафот этгандаги ташкилот мархум билан меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисида бўйруқ чиқариши керакми ва олинмаган иш ҳақи ҳамда унинг меҳнат дафтарчасини кимга бериш лозим?

— Меҳнат шартномасини ходимнинг вафоти муносабати билан бекор қилиш (Меҳнат кодекси (МК) 106-моддасининг 5-банди) раҳбарнинг тегишили бўйруғи билан амалга оширилади, унда МКнинг тегишили банди ва моддаси кўрсатилган ҳолда бекор қилишнинг асоси кўрсатилади. Унинг нусхаси мархумнинг яқин қариндошларига тилхат олган ҳолда топширилади.

Ходимнинг вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига, шунингдек меҳнатга қобилиятсизлиги туфайли вафот этгандаги шахснинг қарамоғида бўлган шахсларга берилади.

Ходимнинг вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади.

Унинг «Иши тўғрисидаги маълумотлар» бўлимида ёзувнинг тартиби рақами ва санаси кўрсатилгандан сўнг 3-устунга «Меҳнат муносабатлари бекор қилинди» деб ёзилиб, 4-устунда эса бўйруқнинг санаси ва тартиби кўни мўни кўрсатилади. Ушбу ёзув белгиланган тартибда тасдиқланади¹.

Меъёрий ҳужжатларда мархум оиласининг аниқ қайси аъзосига ходим вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади. Ходимнинг вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади.

Ходимнинг вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади.

«Меҳнат дафтарчаларини юритиш тартиби тўғрисидаги йўрикноманинг (Меҳнат вазирлиги ва Ихтимоий таъминот вазирлиги томонидан тасдиқланган, АВ томонидан 29.01.1998 йилда 402-сон билан рўйхатдан ўтказилган).² Дафн этишига нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга³ кўра бюджетдан ташкири Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари юридик шахсларнинг талабномалари бўйича дафн этишига нафақа тўловларини молиялаштирадилар.

Ходимнинг вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади.

«Меҳнат дафтарчаларини юритиш тартиби тўғрисидаги йўрикноманинг (Меҳнат вазирлиги ва Ихтимоий таъминот вазирлиги томонидан тасдиқланган, АВ томонидан 29.01.1998 йилда 402-сон билан рўйхатдан ўтказилган).² Дафн этишига нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга³ кўра бюджетдан ташкири Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари юридик шахсларнинг талабномалари бўйича дафн этишига нафақа тўловларини молиялаштирадилар.

Ходимнинг вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади.

«Меҳнат дафтарчаларини юритиш тартиби тўғрисидаги йўрикноманинг (Меҳнат вазирлиги ва Ихтимоий таъминот вазирлиги томонидан тасдиқланган, АВ томонидан 29.01.1998 йилда 402-сон билан рўйхатдан ўтказилган).² Дафн этишига нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга³ кўра бюджетдан ташкири Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари юридик шахсларнинг талабномалари бўйича дафн этишига нафақа тўловларини молиялаштирадилар.

Ходимнинг вафот этгандаги ташкилот мархумнинг яқин қариндошларига тилхат ёздириб олиш йўли билан топширилади ёки уларнинг талабларига кўра почта орқали жўнатилади.

«Меҳнат дафтарчаларини юритиш тартиби тўғрисидаги йўрикноманинг (Меҳнат вазирлиги ва Ихтимоий таъминот вазирлиги томонидан тасдиқланган, АВ томонидан 29.01.1998 йилда 402-сон билан рўйхатдан ўтказилган).² Дафн этишига нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низомга³ кўра бюджетдан ташкири Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари юридик шахсларнинг талабномалари бўйича дафн этишига нафақа тўловларини молиялаштирадилар.

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ УНИТАР КОРХОНАДА ҮРИНДОШЛИК ВА ҚЎШИМЧА ТЎЛОВЛАР ТЎҒРИСИДА

«Геодезия ва картография миллий маркази» хўжалик ҳисобидаги давлат унитар корхонаси (ГКММ ДУК) Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитасига («Ергеодезкадстр» давлат қўмитаси) бўйсунадиган ташкилот ҳисобланади.

Унинг фаолияти асосий турлари жумласига, бошқа турлардан ташқари, қуидагилар киради:

геодезия, картография ва давлат кадастри соҳасида илмий-тадқиқот ишлари, шу жумладан тармоқни ривожлантириш концепциялари ва идоравий меъёрий-техник ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқиши;

тармоқ мутахассисларини ўқитиш ва уларнинг малакасини ошириш.

Үриндошлик асосида ҳамда бир неча касбда ва лавозимда ишлаш тартиби тўғрисида низомнинг (ВМнинг 18.10.2012 йилдаги 297-сон қарори билан тасдиқланган) 4-бандига кўра бир-бирига бўйсунувчи ёки бир-бирининг назора-

тидаги ташкилотларда таркибий бўлинмалар бошликлари ва давлат бошқаруви органлари мутахассисларининг үриндошлик асосида ишлаши тақиқланади.

Унинг иловаси – Үриндошлик асосида ишлаш ҳисобланмайдиган ишлар рўйхатига кўра «илмий фаолиятни ёки ўқитувчилик фаолиятини амалга ошириш, агар бундай фаолият асосий иш жойи бўйича бажариладиган иш ҳисобланмас», үриндошлик бўйича иш ҳисобланмайди.

Кейинги ярим йил мобайнида қабул қилинган меъёрий-хукукий ҳужжатларни амалда қўллаш муносабати билан бизда бир қатор кадр масалала-рида саволлар туғилди, уларга газетангиз эксперталари жавоб беришларини сўраймиз.

И.Эргашев,
Геодезия ва картография миллий маркази директори
вазифасини вактинча бажарувчи.

Вазирлар Маҳкамасининг 28.12.2012 йилдаги 365-сон қарори 3-банди билан белгиланишича, илмий даражаси мавжудлиги учун лавозим маошларига қўшимча ҳақ ва бошқа устамалар 2013 йил 1 январдан бошлаб тўланмайди.

Геодезия ва картография миллий марказининг асосий фаолият турларидан бири бўлиб геодезия, картография ва давлат кадастри соҳасида илмий-тадқиқот ишлари ўтказиш ҳисобланади. Шу муносабат билан илмий даража меҳнатга ҳақ тўлаш тўғрисидаги локал низом билан илмий даража ва унвонларга эга бўлган ходимларга қўшимча ҳақлар белгиланган.

Тушунтириб берсангиз, юқорида кўрсатилган қарор 3-бандининг амал қилиши ҳўжалик ҳисобидагим эк давлат унитар корхонасига татбиқ этиладими?

– Ха, татбиқ этилади. Илмий даражаси мавжудлиги учун лавозим маошларига қўшимча ҳақ ва бошқа устамалар 2013 йил 1 январдан бошлаб тўланмайди (ВМнинг 28.12.2012 йилдаги «Олий ўкув юритидан кейинги таълим ҳамда олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрларни аттестациядан ўтказиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 365-сон қарори 3-банди). Бу нарса бюджет ҳисобидан молиявий таъминланадиган мусассалар ва ташкилотларнинг, шунингдек давлат корхоналаридаги ходимларга ҳам таалуқли, чунки ушбу ташкилотлар учун меҳнатта ҳақ тўлаш шартларининг энг кам даражаси қонун ҳужжатлари билан белгиланади (Мехнат кодекси 153-сон моддасининг учинчи қисми).

Шу сабабли 2013 йил 1 январдан бошлаб сиз ходимнинг лавозим маошига ушбу устама турини белгилай олмайсиз. Бироқ сиз ходимларнинг иш ҳақига бошқа устама ва қўшимча ҳақларини белгилаб, буни корхонанинг иқтисодий имкониятларини ҳисобга олган ҳолда жамоа шартномасида назарда тутишга ҳақлisisiz (МК 37-моддасининг учинчи қисми).

– Тартиб билан муҳокама қиласи. Аввал юқори ташкилот бўлим бошлигининг бўйсунувдаги корхонанинг вақтинчалик ижодий жамоаси таркибида ишлани тўғрисида. Бўлим бошлиги, башарти у билан фуқаролик-хукукий тусдаги шартнома тузилса, бўйсунувдаги ташкилотда вақтинчалик ижодий жамоа аъзоси сифатида штатиз ходим бўлиб ишлани мумкин.

Меҳнат билан боғлиқ шартномаларга қуидагиларни

киритиш мумкин: пудрат шартномаси (Фуқаролик кодекси (ФК)нинг 631-моддаси); илмий-текшириш, тажриба-конструкторлик ва технология ишларини бажариш шартномалари (ФКнинг 693-моддаси); ҳақ эвазига хизмат кўрсатиш шартномаси (ФКнинг 703-моддаси).

Вақтинчалик ижодий жамоада ишлани шартномаси тайёрлашда унинг шартларини шундай аниқ баён этиш лозимки, токи улар ҳар хил талқин этиш имконини бермасин, балки шартнома белгиланган муддатда ишнинг аниқ ҳажмини бажариш учун тузилаётганини қатъий тарзда кўрсатсин. Унда ташкилот шартномада назарда тутилган ишни бажариш учун ижроига (ходимга) тўлаш мажбуриятини оладиган суммани ҳам кўрсатиш керак.

Энди тармоқ мутахассислари малакасини ошириш курсларида дарс бериш тўғрисида.

Ҳа, юқори ташкилотнинг бўлим бошлиги у билан шуғуллана олади, чунки илмий фаолиятни ёки ўқитувчилик фаолиятини амалга ошириш, агар бундай фаолият асосий иш жойи бўйича бажариладиган иш ҳисобланмаса, үриндошлик бўйича ишлани ҳисобланмайди. (Үриндошлик асосида ҳамда бир неча касбда ва лавозимда ишлани тартиби тўғрисида низомнинг 1-банди, ВМнинг 18.10.2012 йилдаги 297-сон қарори билан тасдиқланган). Кўрсатилган Низомнинг 4-бандида белгиланган чеклашлар ўқитувчиликка нисбатан қўлланмайди, уни асосий иш вақтида ҳам, ундан ташқарида ҳам ишнинг хусусиятига боғлиқ ҳолда амалга ошириш мумкин.

ИШЛАБ БЕРМАСДАН КЕТИШ

Ишдан бўшаётгандан 2 ҳафта ишлаб бермаса бўладими?

У.Бекнозов, Тошкент шаҳри.

– Мумкин, агар меҳнат кодекси (МК) 97-моддасининг 1-банди ва 99-моддаси билан белгиланган меҳнат шартномасини бекор қилиш таомилига риоя этилса.

Шуни ёдда тутиш лозимки, агар ходимнинг ўз ташаббуси билан (ўз хоҳишига кўра) меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги аризасида ишдан бўшатишнинг аниқ санаси кўрсатилмаган бўлса, иш берувчи у билан меҳнат муносабатларини у ариза беришдан кейин икки ҳафта ўтмагунча бекор қилишга ҳақли эмас (МКнинг 99-моддаси).

Агар ходим аризасида уни бекор қилишининг аниқ санаси кўрсатилган ва иш берувчи бунга рози бўлиб, аризага «эътироz билдиримайман» деб ёзган бўлса, меҳнат шартномаси огоҳлантириш муддати тугамасдан олдин ҳам бекор қилиниши мумкин (МК 99-моддасининг иккичи қисми).

Меҳнат шартномасини ходимнинг ташаббуси билан бекор қилиш у ўз ишини давом эттиришининг имкони йўқлиги (ўкув юртига қабул қилинганлиги,

пенсияга чиққанлиги, сайлаб кўйиладиган лавозимга сайланганлиги ва бошқа холлар) билан боғлиқ бўлса, иш берувчи меҳнат шартномасини аризада кўрсатилган муддатда бекор қилиши керак (МК 99-моддасининг бешинчи қисми).

Меҳнат муносабатларини ишлаб бермасдан бекор қилишининг бошқа варианти – меҳнат шартномаси тарафларининг келишувига кўра бекор қилишини ҳам келтириш мумкин (МК 97-моддасининг 1-банди). Мазкур асос ходим учун ҳам, иш берувчи учун ҳам мақбулоқдир. Улар меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги хабарномани бекор қилиш муддатларига риоя этмасалар бўлади. Ходим билан меҳнат муносабатлари мазкур асос бўйича ҳатто бундай битимга эришилган кунда бекор қилиниши мумкин. Ишдан бўшатишни ходим билан иш берувчи ўртасидаги ёзма битим билан расмийлаштиришни тавсия қиласиз, унга меҳнат шартномасини бекор қилиш муддатлари, тартиби ва асосларини қайд этиш лозим.

Кечикишнинг ўзи нима? У ходимнинг айбисиз юз берганлигини (масалан, жамоат транспортининг ёмон ишланиши, шахсий автомобилнинг бузилиб қолганини, йўллардаги тирбандлик, об-ҳавонинг ёмонлиги ва ҳоказо) қандай қилиб исботлаш керак? 5 дақиқа ёки 30 дақиқа кечикиш келганилар бир хилда жазоланиши мумкини?

А.Сайдов, ёш мутахассис.
Тошкент шаҳри.

КЕЧИКИШ ҲУҚУҚБУЗАРЛИК ҲИСОБЛАНАДИ

– Ҳа, иш берувчи ишга ҳар қандай кечикиши жазолашга ҳақли. Шуни айтиш лозимки, сиз санаб ўтган сабаблар узрли сабабларга кирмайди. Агар сиз айтиб ўтилган ҳолатлар эҳтимолини ҳисобга олиб, ишга вақтироқ чиқсангиз уларни олдиндан билиш ва бунинг олдини олиш мумкин.

Ишга кечикиши ходимнинг ўз меҳнат вазифаларини ишга ўз вақтида келмаслик билан бажармаслик сифатида баҳолаш керак. Чунончи, агар ички меҳнат тартиби қоидаларида соат 9.00 дан 18.00 гача иш вақти режими ва соат 13.00 дан 14.00 гача тушликката наффус белгиланган бўлса, ишга соат 9.05 да келиш кечикиш ҳисобланади. Кечикиши меҳнат интизомига риоя қиласиз, сиз сифатида баҳолаш

учун уни ходимнинг иш вақтидан фойдаланиши ҳисобга олиш табелида қайд этиш керак. Кечиккан ходимга жазо қўллаш ёки қўлламаслик тўғрисидаги карорни иш берувчи шахсан қабул қиласи.

Холосада шуни таъкидлаш лозимки, агар ички тартиб қоидаларида ишнинг бошланиши ва тугаш вақти кўрсатилган, ходимда эса бекор қилинмаган интизомий жазо бўлса, унинг узрли сабаблариз ишга навбатдаги кечикиш ҳақларини қелиши мумкин. Бу ҳолда унга нисбатан ходимнинг ўз меҳнат вазифаларини мунтазам равишда бузганлик учун меҳнат шартномасини бекор қилишгача интизомий жазо қўллашни мумкин (Мехнат кодекси 100-моддасининг 3-банди).

НАЗОРАТ ҚИЛУВЧИ ОРГАНЛАР ФАОЛИЯТИНИ МУВОФИКЛАШТИРУВЧИ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ

2013 ЙИЛ МАРТ ОЙИДА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НАЗОРАТ ҚИЛУВЧИ ОРГАНЛАРИ ТОМОНИДАН
ХЎЖАЛИК ЮРИТУВЧИ СУБЪЕКТЛАР ФАОЛИЯТИНИ ТЕКШИРИШ*Назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофикаштирувчи республика кенгашининг 2012 йил 30 ноябрдаги 2/1-Г-сон
қарори билан
ТАСДИҚЛАНГАН.

Кенгашнинг тегишли қарорлари билан режа-жадвалга ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши мумкин.

РЕЖА-ЖАДВАЛИ

НАЗОРАТ ҚИЛУВЧИ ОРГАНЛАР РЎЙХАТИ

Код	Назорат қилувчи орган номи	Код	Назорат қилувчи орган номи	Код	Назорат қилувчи орган номи
1	Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси	20	Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг Ёнгин хавфисизлиги бош бошқармаси		воситалари ва тиббий техника сифатини назорат қилиш бош бошқармаси
2	Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги	21	Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва ракобатни ривожлантириш давлат қўмитаси хузуридаги Кимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофикаштириш ва назорат қилиш маркази	35	Ўзбекистон Республикасининг Темир йўлларда юк ва йўловчилар ташиш хавфисизлиги назорат қилиш давлат инспекцияси («Ўздавтимерйўназорат»)
9	Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси	22	Ўзбекистон Республикасининг Электр энергетикада назорат бўйича давлат инспекцияси («Ўздавэнергоназорат»)	37	Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Транспорт ички ишлар бошқармаси Ёнгин хавфисизлиги бўлими
10	Ўзбекистон Республикаси Соғлини сақлаш вазирлигининг Давлат санитария-эпидемиология назорати маркази	25	Ўзбекистон Республикаси Мехнат ва ахолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги	38	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Ер қаърни геологик ўрганиш, саноат, кон иши ва коммуналмий секторда ишларни хавфисиз олиб боришни назорат қилиш давлат инспекцияси («Саноатгеоконтехназорат»)
11	Ўзбекистон Республикаси Соғлини сақлаш вазирлигининг Давлат санитария-эпидемиология назорати маркази	26	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Давлат дон инспекцияси	39	Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси хузуридаги Давлат геодезия назорати инспекцияси
12	Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси	27	Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг Чорвачиликда наслчилик ишлари бўйича бош давлат инспекцияси	40	«Ўзбектуризм» миллий компанияси
13	Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг Чорвачиликда наслчилик ишлари бўйича бош давлат инспекцияси	29	Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси	41	Ўзбекистон Республикаси Марказий банки хузуридаги Кимматбаҳо металлар агентлиги Давлат асиллик даражасини белгилаш палатаси
14	Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг Машина ва ускуналарнинг техник холатини назорат қилиш бош давлат инспекцияси («Ўздавтехназорат»)	30	Ўзбекистон Республикаси Алока, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитасининг Давлат алока инспекцияси	43	Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги
15	Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлиги	31	Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги хузуридаги Бадий экспертиза бошқармаси	45	«Ўзбеккино» миллий агентлиги
16	Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги	33	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Узбекистон нефть маҳсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш давлат инспекцияси («Ўздавнефтгазинспекция»)	47	Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофикаштириш департаменти
17	Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси	34	Ўзбекистон Республикаси Соғлини сақлаш вазирлиги Дори		
18	Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва курилиш қўмитаси				
19	Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси				

ХЎЖАЛИК ЮРИТУВЧИ СУБЪЕКТЛАР ЭЪТИБОРИГА:
• режа-жадвалнинг биринчи устунида текширилётган хўжалик субъектининг рўйхатдан ўтказилган номи кўрсатилади;
• маконини устунда унинг идентификация раками кўрсатилади;
• маконини устунда текширилётган назорат қилувчи органнинг раками коди ва назорат қилувчи орган даражасининг (республика, вилоят, туман) маконий коди кўрсатилади.

Корхона номи	СТИР	Текшируви ўтказишига масъул бўлган назорат органлари ва уларнинг бўлинмалари
--------------	------	--

Корхона номи	СТИР	Текшируви ўтказишига масъул бўлган назорат органлари ва уларнинг бўлинмалари
--------------	------	--

Ишонч телефонлари:
(371) 244-89-46, 244-89-47, 244-98-22.

КОРАКЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АМУДАРЁ тумани
ТИЛАУМУРАТОВ ШУКУРЛА КТХФ
НУКУС ш.
ПКФ СТД-97
ООО АМУДАРЯ
ЖШЖ ОҚС
КАНДИКУЛ тумани
КАНДЫКОЛ АЛЬТЕРНАТИВ МТП ЖШЖ
КУАТ ФХ
КЕГЕЙЛИ тумани
ЕРКИНДАРЯ АХ ШИРКЕТИ
КАЗАНКЕТКЕН АХ ШИРКЕТИ
ЧП РАНО
НУКУС тумани
ЗИЯТ ҚЫЛХАЛЫ ФХ
ТАХТАКҮПИР тумани
АБДИБЕК-ТАХА ЖШЖ
ТҮРТКУЛ тумани
ТҮРТКУЛ-НОН МЧЖ
АБДАЛ-ДАСТОН КТФ
АНВАР ТРАНС МЧЖ
ХЎЖАЙИЛИ тумани
ЧПТ НИЗАМАДИН ШАРОФАТДИН ХОЖА
ШУМАНОН тумани
АЗИМБЕК-МУСЛИМБЕК МЧЖ
АЙСУЛУ КАРАМАТДИНОВА КТХФ
ЭЛДИЛАКИЛЯ тумани
ИНТЕР ПРИМА МЧЖ
205335942 1(A), 11(A), 20(A), 25(A)
205342128 1(B), 11(A)
300079430 1(B), 38(B)
206613041 1(A), 11(A), 17(B), 20(A), 25(A)

НАМЖИНАТ YAGONA QURILISH XК	301154187 1(A), 11(A), 17(B), 25(A), 29(A)
УЛУФНОР тумани	
SARVATMAND ФХ	205456927 1(A), 29(A)
ХЎЖАОБД тумани	
НАРГИЗ-97 ФИРМАСИ	202398470 1(A), 11(A), 20(A), 29(A)
ШАҲРИХОН тумани	
РИВОХ-ТЯНЖИН КК	202436351 1(B), 11(B), 20(B), 25(B)
НАЙМАН XК	203626794 1(A), 11(A)
ШАҲРИХОН НОТУКИМА МЧЖ	205605542 1(B)
ИХТИСОСДАШИ УНИВЕРСАЛ КУРИЛИШ	301154321 1(B), 11(B), 20(B), 25(B)
РАВНАК-О. КТХФ	204393184 1(A), 11(A), 17(B), 38(B)
ТОШПУЛАТ САВДО ҲАМКОР XК	300692628 1(B), 11(A), 20(A)

БУХОРО ВИЛОЯТИ

ОЛОТ тумани	300876871 1(A), 11(A)
ХАЛИМАБОНО ПЛЮС XК	
БУХОРО тумани	300055588 1(A), 11(A), 20(A)
БУХОРО-БОРКАР МЧЖ	
ОЛОТ ОЛДИ МСНJ	205533775 1(A), 17(B), 20(B)
БУХОРО ш.	
БУХ. ҲУХАЛИК ВА КУР. МОЛЛАРИ XК	201429534 1(A), 20(B), 25(B)
ТИБАТЬАМИНОТ МЧЖ	201429297 1(A), 20(B)
БУХОРОАГРОМАШСЕРВИС ИЧТХХ	201429463 1(A), 14(B), 16(B), 20(B), 25(B)
КОИНОТ КК	201416084 1(A), 20(A), 34(C)
НУР-МАХЛАС МЧЖ	201585303 1(B), 11(A)
ХИДОЯТ.ХИЧСК	201418595 1(B), 20(A)
КОГОН ш.	201107230 1(B), 11(A), 20(A)
ШАРК МЧЖ	206278087 1(A), 20(B)
АШУРМАМАД ИСМОИЛ XК	205268654 1(A), 11(A)
ИШОНДУЛЮЗИ ХФ	301380398 1(A), 11(A), 20(A)
JONDOR ULGURJI SAVDO INVEST MCHJ	30096414 1(B), 11(A)
УСТО БОТИР ФИРМАСИ	201811194 1(A), 20(A), 34(C)
МILLENIUM-GIPS MCHJ	300261546 1(A), 11(A), 20(B), 29(A)
КОРАКУЛ тумани	204415424 1(B), 11(A), 20(A), 25(B)
ПКП ПЛАСТИКСЕРВИС СИЧК	300584610 1(A), 11(A), 20(A)
КОРОВУЛЬЗОР тумани	204298379 1(A), 29(B)
ПЕШКУ тумани	204790767 1(A), 11(A), 34(C)
УГЛОН ФХ	204782301 1(A), 11(A)
РАМИЗ-САФИР XК	205264374 1(A), 11(A), 16(B), 17(B), 20(B), 25(A), 33(B), 38(B)

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ

АРНАСОЙ тумани	201561056 1(A)
СОЛИН-2 ФХ	
УСМАТ ГИШТ МЧЖ	201030083 1(A), 11(A), 16(B), 17(B), 20(A), 22(B), 25(B), 33(B), 38(B)
ЖИЗЗАХ ш.	
ФЕНИКС ПЛЮС КТХФ	204130907 1(B)
GOLDEN DREAM XФ</	

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ

НАМАНГАН ш.	205534694	1(A), 11(A), 17(B), 20(A)
NAMPROM-LEASING MCHJ	300692445	1(C), 11(B), 17(B), 20(B), 22(B), 25(B), 38(B)
НАМАНГАН ШАРБАТИ МЧЖ КК		
ДИЛШОДЕК-МИРЗО ХК	205930693	1(B), 11(B), 17(B), 20(B), 22(B), 33(B), 38(B)
ЗИЛОЛ ХФ	200045358	1(B), 11(B)
КОСОНСОЙ ТУМАНИ		
SHAMS TURGUN САВДО УОШМАСИ	204040702	1(B), 11(A), 20(A)
НАМАНГАН ТУМАНИ	203154537	1(B), 11(A), 17(B), 20(A), 29(A), 33(B), 38(B)
NAMDREVPROM MCHJ		
GOLDEN EGG OF NAMANGAN MCHJ	301187502	1(A), 11(A), 20(A), 22(B)
ПОЛ ТУМАНИ		
ПОЛ ДОН МАХСУЛОТЛАРИ ХК	200087242	14(B), 20(B), 26(C), 35(C)
ЖУРАБОД ФХ	200090010	1(A)
ТЎРКАУРФОН ТУМАНИ		
ОКОТОШ ТАМІР КУРИЛИШ ХК	301135978	1(B), 6(B), 38(B)
УЧИ ТУМАНИ		
AGROFIRMA MCHJ	201568125	1(B), 11(A), 17(B), 20(A), 25(A), 29(A)
УЧИ-МУЗАФАР-ТРАНС ХК	301365050	1(A), 11(A), 20(A), 29(A)
ЧУСТ ТУМАНИ		
6-XMKK МЧЖ	202933217	1(B), 6(B), 11(B), 16(B), 17(B), 20(B), 25(B), 38(B)
CHUST GOLDEN STAR MCHJ	204945611	1(A), 11(A), 20(A), 38(B)
ЯНГИКУРФОН ТУМАНИ		
ГАВАХАРОНИМ СГҮРУХ	205236986	1(A), 11(A)

САМАРКАНД ВИЛОЯТИ

ОКДАРЕ ТУМАНИ	301438244	1(A), 11(A)
SHER JAXON SAVDO SERVIS XH		
БУЛУНГУР ТУМАНИ		
FAYRIZBEK INOYATOV MCHJ	300673223	1(A), 25(A)
КАТТАКАУРФОН ш.		
SALOMAT KROM QIZI XH	205332979	1(A), 11(A), 20(A), 34(C)
САМАРКАНД ш.		
ALISHERXON LUX MCHJ	205570858	1(A)
DIAMOND-INVEST MCHJ	205413742	1(C), 2(B), 17(B)
QUVONCH ЛЛ ТИБИЙ ТИХ. ФИРМАСИ	204632749	1(A), 34(C)
IMPULS-SAM ИЧФ	204381175	1(A), 2(B)
ALI-AKBAR JAHOH MCHJ	205261324	1(B), 20(B)
ISLOM AZAMAT KELAJAK ХК	300966428	1(B), 16(B), 20(B)
ООО САТА	203360154	1(B), 11(A), 20(A)
LEGAL-SERVIS MCHJ	204367001	1(B), 20(A), 38(B)
TA'MINOT BAZA MCHJ	203420304	1(B), 17(B), 20(A), 33(B), 38(B)
ДАВ МУЛКИНИ ИҲАРАГА БЕРИШ ДУК.	201860391	1(A), 20(A)
ГАЗЕТА САМАРКАНД ГОСПРЕД-Я	202008693	1(A), 20(A)
BOG'ISHAMOL ELTA SAVDO MCHJ	206771868	1(A), 11(A), 17(B)
RENAMAKS SERVIS MCHJ	206710174	1(C), 2(B), 11(B), 17(B), 25(A)
KORIZ-GOLD FARM MCHJ	205981654	1(B), 11(A), 34(C)
SAMJEDORSTROY ШК	203392527	1(B), 2(B), 25(A)
ХОМБОЙ ТУМАНИ		
JOZMON QURUVCHISI XH	301398761	1(A), 11(A), 20(B)
ИШТИХОН ТУМАНИ		
БЕКУЮДДОЗ МЧЖ	203184104	1(A), 11(A), 20(A), 34(C)
КАТТАКАУРФОН ТУМАНИ		
КАНАТ ALMAZ GOLD ХК	300681238	1(A), 17(B), 33(B), 38(B)
КУШРАБОТ ТУМАНИ		
СОХИЛ СИНГФ	202019434	1(A)
НАРГАЛ ТУМАНИ		
ЗАРАДШОХ-НУР ХКК НАРГАЛ Т.	202355303	1(A), 11(A), 20(A)
MIRBOZOR DURDONASI MCHJ	204291224	1(B), 11(A), 16(B), 17(B), 20(A), 33(B), 38(B)
ПАСТДАРФОМ ТУМАНИ		
КУНДУЗ ФХ	203741313	1(A), 29(C)
ГУЗАЛКЕН САХОВАТ МЧЖ	20184192	1(B), 11(A), 17(B), 20(A), 25(A), 29(A)
МАРОҚАНД НЕФТЕБАЗА	202041686	1(B), 11(A), 17(B), 20(A), 22(B), 25(A)
ПАХТАНГ ТУМАНИ		
QARNAZ SAVDO MCHJ	200768408	1(A), 11(A), 25(A)
САМАРКАНД ТУМАНИ		
BIZNES-NUR-LUX ХК	205707296	1(B)
УСМН ХИМ. КИЛ. АГРО. МАРК.	202048454	1(A), 17(B), 20(A), 25(A)
ТОЙЛОК ТУМАНИ		
TAYLOQ BOZOJI MCHJ	200956964	1(A), 20(A), 27(A)
MARQAND KUHNUR QURILISH MCHJ	301432996	1(B), 16(B), 17(B), 25(A)
ҮРСУТ ТУМАНИ		
МАЛХА-ХУСУСИЙ ДОРИХОНАСИ	203338322	1(A), 11(A), 34(C)
TOJMAHAL-U.R.A МАСЪУЛИЯТ ЧЕК.	205012617	1(B), 2(B), 17(B), 20(A)

СУРҲОНДАРЁ ВИЛОЯТИ

АНГОР ТУМАНИ	205568580	1(A), 29(B)
ОЛТИНОСТ ТУМАНИ		
XUSAN ДФХ	200483028	1(A), 29(A)
АИБОУХЖА А.К.Х. ФХ	200482890	1(A), 29(A)
БОЙСИТ ТУМАНИ		
ШОҲИСТА ФИРМАСИ		
ХАҶОН ХФ	203483721	1(A), 11(A), 20(A)
ТЕРМІЗ ш.	204141460	1(A), 11(A), 20(A)
ХАҶУБ ТАРАККИЕТ ФАЙЗ МЧЖ	300561441	1(B), 11(A), 20(A), 25(A)
КУРБОН-МАЛИК КТХ	204853061	1(A), 11(A), 20(A)
ИМОК ПЛЮС СИФАТ МЧЖ	30361754	1(B), 20(A)
ИСТИКЛОЛ-БИНО КК	204307597	1(A), 20(A)
ДЕНОВ ТУМАНИ		
ХАҶАРБОГ-БУНДОР-ЁШЛАРИ ШК	20262504	1(A)
ХОЛИК ҶДХ	202273889	1(A), 29(B)
ДЕНОВ-ЧАГОНЕН-БАРЛОС ФХ	300685931	1(A), 29(B)
ХАҶАРКУРФОН ТУМАНИ		
ХАҶАР ХУЖХИС. АВТОМОБИЛЬ УЧАСТ.	202607201	1(A), 11(A), 20(A), 25(A), 29(B)
АГРОМАШТАМКИРУЛИШ ХК	200486996	1(A), 6(B), 17(B), 20(A), 25(A), 29(A)
КИЗИРИК ТУМАНИ		
ХОВИЛЕВ ХУСНИДИН-1 ФХ	203768262	1(A), 29(B)
КУМКУРФОН ТУМАНИ		
КАТАКУЛ ФХ	202116117	1(A), 29(B)
МУЗРАБОТ ТУМАНИ		
НУРСОЛО ФХ	200989464	1(A), 29(B)
САРСОНЕС ТУМАНИ		
МИРЗО БОБУР БОТИРБЕК ФХ	300176342	1(A), 29(B)
САРИСОЕ РЕЗАКОСИ ИТК	206797004	1(A), 11(B), 16(B), 17(B), 20(A)
ТЕРМІЗ ТУМАНИ		
ФАЗИЗ ҲФ	203489167	1(A), 20(A)
УЗИН ТУМАНИ		
NAVATOR-AVTOTRANSERVICE XH	301333945	1(A), 11(A), 20(A)
УРИНДАЛ ОХЛАМУРОДов ФХ	300320708	1(A), 29(B)
ШЕРОБОД ТУМАНИ		
ШЕРОБОД САХОВАТИ ХК	200497745	1(A), 17(B), 20(A), 33(B)
ШУРЧИ ТУМАНИ		
ХИСОР ҲФ	202042202	1(A), 11(A)
ЗУЛФИКОР-333 ФХ	203924654	1(B)

СИРДАРЕ ВИЛОЯТИ

ОКОЛТИН ТУМАНИ		
ХОЛДОР ҲФ	202761487	1(A), 29(A)
МИРКОМИЛ ҲФ	203190612	1(A), 29(A)
ГУЛСТОН ТУМАНИ		
МАШБАЛ ҲФХ	202201201	1(A)
ГУЛСТОН ш.		
ВИКЕРС САВДО ЎЙИНГ ШК	202633147	1(A), 11(A), 20(A), 25(B)
ТАБОБАТ ХУСУСИЙ ДОРИХОНАСИ	202280342	1(A), 11(A)
САИКАЛ САВДО ИЧ КОРХОНАСИ	202818864	1(B), 11(B), 20(A), 25(B)
ЯНГІР Ҳ.		

*Текшириш бошланадиган сана - 2013 йил 1 март;
текшириш тугайдиган сана - 2013 йил 30 март.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ